OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Verksamhet Plastikkirurgi
Innehållsansvar: Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare
Granskad av: Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare
Godkänd av: Peter Apelgren, (petap1), Verksamhetschef
Giltig från: 2026-11-16
Giltig till: 2028-11-12

Barn-svalglambå omvårdnad; plastikkirurgi

Syfte

Rutinen syftar till att säkerställa en god och patientsäker vård för patienter som genomgår svalglambåplastik.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund

Svalglambåplastik är ett s.k. sekundärt operativt ingrepp som syftar till att förbättra förutsättningarna för att efter den primära gomplastiken uppnå ett bättre resultat avseende talet. Vid denna operation skapas en permanent förbindelse mellan mjuka gommen och bakre svalgväggen varvid näsandning sker på var sida om lambån. Sena komplikationer efter detta ingrepp är snarkning och sömnapnéer.

Operationen görs efter bedömning och utredning av velofarynxfunktion, dvs gomfunktion, hos logoped och foniater. De patienter som har en dåligt fungerande och/eller kort mjuk gom och därigenom ett avvikande tal, framför allt hypernasalt, svagt och med nasalt luftläckage blir aktuella för operation.

Operationen går till så att en vävnadstunga bestående av slemhinna och svalgmuskulatur reses från bakre svalgväggen nedifrån och upp, varifrån den fälls in i mjuka gommen, som en medeltida bro över en vallgrav. Operationen utförs alltid i narkos. Vid denna operation finns en viss blödningsrisk från bakre svalgväggen, postoperativt.

Inskrivningsbesök

Patienten skrivs in av läkare och sjuksköterska. Patienten skall narkosbedömas. En audiologkonsult görs för bedömning om ev. åtgärd under operation såsom dränering och/eller rörinsättning. Logopedundersökning skall vara gjord.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Föräldrar och patient ges information om sedvanlig svält och preoperativ tvätt.

Operationsdagen

På operationsdagens morgon körs patienten svältande ned till operation åtföljd av förälder/anhörig.

Operation

Operationen utförs i narkos. Knivtid ca 60 min. Resorberbara suturer används. Antibiotika ges perioperativt.

När patienten körs från operation till uppvakningsenheten (UVA) ringer operationspersonal till avdelningen för att informera förälder/anhörig. Förälder/anhörig går till UVA.

Postoperativ vård

Kontroller
Enligt PEWS
Smärtskattning varannan timme
Vätskelista
Patienten kan må illa och ska ha antiemetika stående första dygnet - mycket viktigt!

Nutrition

Patienten har dropp vid ankomst till avdelningen men får dricka. Patienten har flytande kost i 3 dagar och därefter mjuk mat i 5 dagar. Avsteg kan göras vid behov. Det kan kännas besvärligt att dricka postoperativt, försök därför redan preoperativt ta reda på vad barnet tycker om.

Smärta

Dessa patienter upplever framför allt smärta från nacke (projiceras från bakre svalgväggen) och gom. Patienten ska ha Ondansetron stående x 2 första dygnet och OxyNorm stående x 4 de två första dygnen. Patienten smärtskattas kontinuerligt enl. CAS/FAS eller VAS och detta dokumenteras i journal. För smärtlindring, se PM Postoperativ smärtlindring barn.

Vårdtid tre dagar inklusive inskrivning, patienten skall alltid stanna två nätter postoperativt p.g.a. blödningsrisk de första dagarna. Patienten sjukskrivs i 2 veckor inklusive vårdtid på sjukhus. Återbesök efter 3-4 veckor till plastikkirurg samt efter 3 månad till plastikkirurg och logoped.

Relaterad information

- Vårdprogram LKG
- Rutin: Postoperativ fasta för barn
- För preoperativ tvätt, se länk till Vårdhygien på intranätet samt lokal rutin
- Rutin: Postoperativ smärtlindring för barn.

Ansvar

All personal inom Verksamhet Plastikkirurgi är ansvariga för utförandet av rutinens aktiviteter. Barn-VÖL plastikkirurgi bär ansvar för att denna rutin blir känd och ansvarar för att den efterlevs.

Uppföljning, utvärdering och revision

Innehållsansvarig ansvarar tillsammans med LKG-sköterska för uppföljning/revision av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i SOFIA STYR/ Sharepoint. Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Verksamhet Plastikkirurgi

Innehållsansvar: Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare

Granskad av: Johnna Sahlsten Schölin, (johsc1), Överläkare

Godkänd av: Peter Apelgren, (petap1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9785-1904528390-66

Version: 10.0

Giltig från: 2026-11-16

Giltig till: 2028-11-12